

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

چهارشنبه ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ ۱۵ صفر ۱۴۴۴ ۷ سپتامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۰۱۵ _ سال هفتم

۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضرب کیفیت ۶۷۴

www.hamdelidaily.ir hamdeli@gmail.com newspaper.hamdeli t.me/HamdeliNews

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان

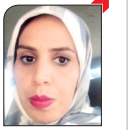
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵ - ۰۲۱

نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳

تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

داستانک

نون و خمیربازی

✦ **فرزانه امجدی**

✦ نویسنده

مامان فرمان‌هایش شروع شد؛

علیرضا برو تو چوب‌ها را خرد کن، چوب تر توش نباشه و الا دود راه می‌اندازه و جمیله خانم غرولند که چشم‌ام درد اومد. فرزانه بدو برو کف مطبخ را آب پاشسیدم جارو بز. اکرم تو هم کمکش جاها را پهن کن. سفره آرد را بالا پهن کن تخته خونه وردنه تیل برگرم بذار رو تخته خونه. مهدی بدو تو فرزانه و اکرم مطبخ را روبروه می‌کنند تو هم کمک کن فرغون را بیار تا آرد را از سر کوچه بیاریم. همگی مشغول کارهایی که مامان گفت شدیم. من شب‌هایی که فرداش نون می‌پختیم خواب نداشتم، از هیجان اینکه فردا یه گلوله بزرگ خمیر گیرم میاد و حسابی بازی می‌کنم.

اکرم - جان

آخ جون فردا خمیر داریم. کجاش آخ جون داره همش باید بدو بدو کنم، من خمیر گیرم میاد. آره خوش به حال تو من از الان هولم گرفته. کاش منم مثل تو بچه بودم. مامان چوب را تو تنور ریختم. یه بغل هم خردشده گذاشتم کنار حیاط که تو دست و پاتون نباشه، دست درد نکنه ببر حوم که هم خشکنت دربیاد، هم برای فردا خمیره تمیز باشی، مامان مطبخ آماده است، مهدی بدو برو بگیرمکن را نفت کن. ساعت سه بود که بابا از اداره اومد، بعد که ناهارش را خورد، مامان گفت: بریم خمیر را ها کنیم که تو صبح رو بیاد. اکرم فرزانه را ببر حمام تمیز بشورش خودمم خمیر را ها کردم میام. (خمیر را درست می‌کنم و وزی می‌دمم) تا شنب هم حمام رفته و کارها را انجام دایم.

ساعت ۹ مامان تلویزیون را خاموش کرد. زود بخوایید که فردا صبح زود بیدار بشین. ساعت هشت صبح با بوی نون تازه از خواب بیدار شدم. اول دست و صورتم را شستم و بعد دویدم تو حیاط به‌طرف مطبخ. اومدم برم تو که جمیله خانم پهو با سیخچه جلوم گرفت. کجا کجا، مامان!

حافظه تاریخی

جلال‌الدین سادات آل احمد، مشهور به جلال آل احمد در یازدهم آذر ۱۳۰۲ در محله پانچران تهران در خانواده‌ای روحانی به دنیا آمد. پدرش سیداحمد طالقانی، از روحانیان برجستهٔ زمان و مادرش، خواهرزاده شیخ آقا‌بزرگ تهرانی بودند.

وی پس از اتمام دبستان به دلیل مخالفت پدر با تحصیل در مدارس وقت ضمن انجام کارهایی چون ساعت‌سازی وسیم‌کشی برق، شبانه درشن در دارالفنون ادامه داد.آل احمد پس از پایان دبیرستان، به درخواست پدر برای آموختن علوم دینی راهی نجف شد اما پس از چند ماه به ایران بازگشت. وی سال ۱۳۲۶ تحصیل در دانشسرای عالی را آغاز کرد و سال ۱۳۲۵ درحالی‌که به تحصیل در دوره دکتری ادبیات فارسی مشغول بود آن را رها کرد و به قول خودش «از آن بیماری (دکتر شدن) شفا یافت» جلال آل احمد تیر ۱۳۲۶ به خدمت وزارت فرهنگ درآمد و معلم شد و این شغل را تا پایان عمر حفظ کرد. او، سال ۱۳۲۹ نیز با سیمین دانشسور ازدواج کرد.

آل احمد از جمله روشنفکرانی بود که پس از کودتای ۲۸مرداد ۱۳۳۲ تحت نظارت ساواک قرار گرفته و فعالیت‌هایش کنترل می‌شد. انتشار مقاله غرب‌زدگی که بعدها تبدیل به کتاب شد در نخستین شماره کیهان ماه که زیر نظر وی منتشر می‌شد باعث فشار بیشتر ساواک بر او شد. روند انتقاد از سیاست‌های دوران پهلوی از طرف جلال آل احمد حتی در خارج از کشور ادامه داشت. او در سفر سال ۱۳۴۳ خود به آمریکا با شرکت در دوازدهمین کنگره سازمان دانشجویان ایرانی مقیم آمریکا در شیکاگو مطالب انتقادی را علیه مسئولان کشور و اوضاع سیاسی و اجتماعی بیان کرد. آل احمد سال ۱۳۴۶ به دنبال چاپ مقاله‌ای انتقادی پیرامون جنگ اعراب و رژیم صهیونیستی بار دیگر از سوی ساواک احضار شد. او که کم‌کم متوجه عدم هرگونه اصلاح در چارچوب نظام وقت مملکت شده بود، توجهش به دین اندک‌اندک بیشتر شد. انتشار سفرنامه حج به نام «حسی در میقات» در سال ۱۳۴۵ به‌وضوح بیانگر رویکرد جدید آل احمد است.جلال آل احمد دین را نه‌تنها به‌عنوان تحریک‌بخشی جامعه تلقی می‌کرد،

با همسر و از نگاه محمدرضا

بررسی دفتر شعر «آغاز الفبای عشق» حبیبه غفاری فرد

آن قدر به من نزدیکی، از نفس پاک‌تر

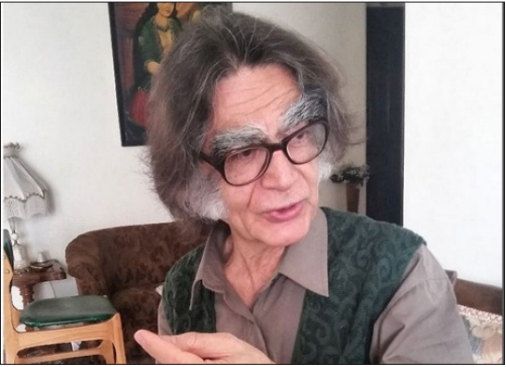
✦ **فیض شریفی**

✦ منتقد و پژوهشگر ادبیات

کتاب حاوی یک مقدمه کوتاه و ۱۶۲شعر سید است. مقدمه کتاب: «تجلی یک عشق شوی... سرشار از خود شدن و تو با قلبت این حجم عظیم نور را با قلم‌موی عشق، صقل دهی و جهان، هم مسسیر رویاهایت شوی...» شاعر می‌خواهد از مرزهای تن گذر کند، از خود بگذرد و تجلی یک روح در آینه دیدار شود. مقدمه انگار خود یک شعر است و از نگاه این نگارنده، اگر شاعر، مضامین این شعرها را هم به همین شیوه می‌نوشت، بهتر بود و بهتر می‌شد. همه حرف شاعر در این دفتر، عشق است.غلیان و خلیجان عشق است.ترمیتولوژی واژگانی شاعر هم عشق است که اغلب با کلمات و ترکیب‌های تصویری مذهبی- عرفانی، آذین بسته‌شده است: «سجده وار بر زمین سجود، هفت وادی عشق، تسلیم و رضا و فنا، شمس وارانه، آغاز الفبای عشق، سهم سخاوت خدا، بالین عشق، رد پای گنگ عشق، شکوه بلند عشق، عروج، بهشت، خدا، ضریح چشمان، دستار سید عشق، آغوش ناب عشق، پیشه خشکیده قلبم، سجده‌گاه عشق، دیوباره‌دیوار خدا، مرغان ملکوت اعظمش، ملکوت عرش ...» ایمن واژه‌ها و ترکیب‌های اضافی تشبیهی و استعاره‌ی، حال و هوای شعر را عارفانه و اثنبی کرده است. شعر مدرنیسم امروز ما معمولاً از این کلمات

مشهر

محسن میهن دوست، پژوهشگر فرهنگ‌عامه و نویسنده در گذشت

و سه اوسانه»، «اوسنه‌های چندموضوعی و درنگی در اصطلاح «مکر زن!»، «فسانه‌های دشت توس، پریان آب، انار بهشتی»، «کله فریاد: ترانه‌هایی از خراسان»، «داستان کیخسرو از زبان راوی دشت توس»، «اسطوره آب، چستی پری» و «عاشقانه‌های گریز» اشاره کرد.

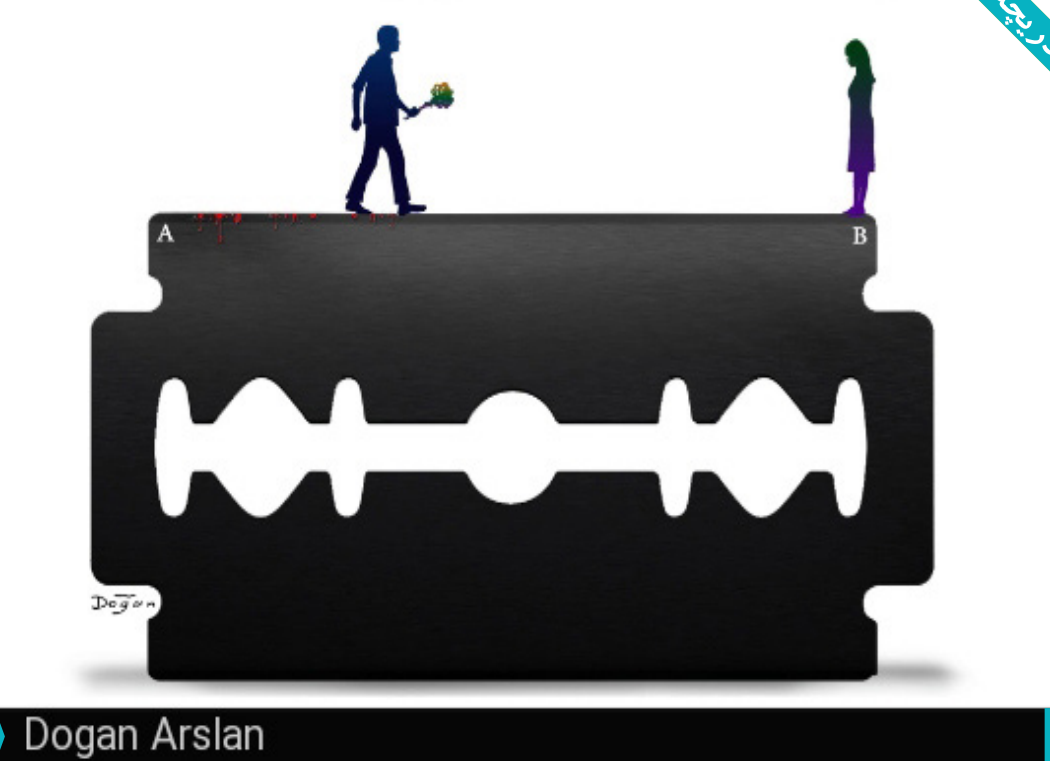
نگارخانه

یادداشتی بر رمان «دختری که رهایش کردی» نوشته «جوچو مویز»

انسانیت، نژاد نمی‌شناسد!

نا‌ها، سفید و تازہ در سه سبید. بعدازآن روز در نوانویی میلی به نان نداشتم، ولی نگه‌داشتن آن نان‌های تازه ترد و گرم تقریباً من را مست می‌کرد. مجبور بودم اورلین را بالا بفرستم، زیرا می‌ترسیدم که تواناد در برابر وسوسه‌ی کندن یک‌لقمه از نان‌ها مقاومت کند. بعد ششس مرغ که هنوز پره‌ای‌شان کنده نشده بود و صندوقی پایین، خوننده را به‌شدت شگفت‌زده می‌کند و نویسنده بسیار ظریف، تاریخ را زنده می‌کند و ترس‌ها، دلپره و شجاعت را به تصویر می‌کشد. با خواندن این داستان به‌طور ملموس می‌توانید پی ببرید که در طول تاریخ انسان‌های زیادی وجود داشته‌اند که مورد خشونت و قضاوت‌های کورکورانه‌قرار گرفته‌اند؛اما در این داستان نکته‌ی قابل‌توجهی نیز وجود دارد:بی‌رحمی و سنگدلی سربازهای آلمانی و خشم مردم گرسنه‌ی روستا، مردمی که حتی غذا و محصولات خودشان را برای‌شان جیره‌بندی کرده بودند. در بخشی از داستان می‌خوانیم: اول تخم‌مرغ‌ها، دو جین. به دست یک سرجوخه آلمانی و پوشیده در ترجمه‌ی یک ملحفه سفیدرنگ تحویل داده شد. انگار که داشت جنس قاچاق تحویل می‌داد! بعد

در پیچه

درگاه دست

تا سر نکتیم در سرت ای ماهه ناز
کوته نکتیم ز دامن‌ت دست نواز
هرچند که رامم به تو دورست و دراز
در راه بمیرم و نگردم ز تو باز

منتخب تکاملات

نعل درگاه: تیر یکپارچه‌ای از بتن، چوب، آهن که در بالای درگاه نصب می‌شود.
پوتر بتنی: نعل درگاه بتنی همراه با میلگرد به شکل معینی ساخته می‌شود.

مجازستان

● مهم نیست تو خونه کی با کی دعواش شده، همیشه همه چیز سسر بچه وسطی خراب میشه، انتخاب تاج به عنوان رئیس فدراسیون فوتبالم تقصیر ما بود. (مکنزی)
● بابام: قوطی چایی کجاست؟ مامانم: شما مردا تسوی عمرتون نمیتونین چیزی رو به تنهایی پیدا کنیدا چایی تو کابینت ادویه‌هاست، تو قوطی کاکائو که روش نوشته نمک. (نیما)
● شما بپذیر رابطه دو نفری که با هم خوب الزاما قرار نیست پایدار بمونه و هی نیرس شماها که با هم خوب بودین چرا جدا شدین گارداسیل هم نزدی زن. (Mehran)
● خدایا این چه دردی همش دارم به کلمات مختلف و نحوه ساختشون فکر می‌کنم. آخه شوفاژ؟ چرا یکی باید یه وسیله گرمایشی بسازه اسمشو بذاره شوفاژ؟ آخه ش و ژ رو از کجات درآوردی؟ رو چه استدلالی؟ (زندانی پنجم)

فناور

دانشمندپروری برای سفر به ماه

فضانوردان در حال گذراندن دوره آموزشی زمین‌شناسی در سطح جهانی تحت برنامه «پانگه‌آ» هستند. در این دوره، کاشگران فضایی برای تبدیل شدن به دانشمندان میدانی، با فعالیت‌هایی همچون انتخاب مکان‌های مناسب برای فرود بر ماه طی مأموریت آینده آرتمیس و طراحی عملیات علمی، به چالش کشیده می‌شوند. الکساندر گروست، فضانورد آژانس فضایی اروپا و استفانی ویلسون از ناسا، دوره شش‌رده‌ای را آغاز کرده‌اند که آن‌ها را به سراسر اروپا خواهد برد. این دوره آموزشی به آن‌ها یاد می‌دهد که چگونه سنگ‌های علمی مرتبط را جمع‌آوری کنند و به‌طور مؤثر مشاهدات زمین‌شناسی خود را با تیم‌هایی که در زمین مستقر هستند، در میان بگذارند.

الکساندر می‌گوید: اکنون که آغاز دوره جدیدی از اکتشافات فضایی نزدیک است، اهمیت زیادی دارد که ما فضانوردان، پایه و اساسی از دانش زمین‌شناسی سیاره‌ای کسب کنیم. در این مرحله، درس‌هایی که از گذشته زمین آموخته‌ایم را با اکتشاف ماه و مریخ ادغام می‌کنیم. الکساندر و استفانی یاد می‌گیرند که چگونه به اهداف علمی در ماه و مریخ دست یابند و به‌صورت مستقل و همچنین هماهنگ با تیم‌های علمی مستقر در زمین کار کنند.

لوردانا بسون، سرپرست پروژه پانگه‌آ می‌گوید: خدمه پانگه‌آ که متشکل از دانشمندان و مهندسان سیاره‌شناسی اروپایی هستند، اطمینان حاصل خواهند کرد که با استفاده از بهترین روش‌های زمین‌شناسی به فعالیت می‌پردازند. ما از آن‌ها می‌خواهیم که جالب‌ترین نمونه‌ها را در طول سفرهای آتی خود پیدا و جمع‌آوری کنند و برای آموزش به‌خصوص در مورد محل مأموریت و فرود آماده باشند.

پروژه پانگه‌آ ترکیبی از آموزش‌های نظری و سفرهای میدانی است که در رشته‌کوه دولومیت ایتالیا با آموزش‌هایی در مورد زمین‌شناسی مریخ و سیارک‌ها در دره بلتراخ آغاز می‌شود.

از تاریخ ۱۲ تا ۱۷ سپتامبر، الکساندر و استفانی ردیای فضانوردان آپولو را تا دهانه ریس (Ries) در آلمان دنبال خواهند کرد. این دهانه یکی از بهترین دهانه‌های برخوردی حفظ‌شده روی زمین است که خدمه آمریکایی قبل از پرواز به ماه در آنجا مورد آموزش قرار گرفتند. آموختن در مورد فعل‌وانفعالات زمین‌شناسی بین فعالیت‌های آتش‌فشانی و آب که دو عامل کلیدی در جستجوی حیات هستند، هدف سفر به مناظر آتش‌فشانی لانزاروته (Lanzarote) اسپانیا در

نوامبر ۲۰۲۲ است.

کارآموزان دوره پنجم پانگه‌آ، همگی آموزش‌های علمی گسترده‌ای را قبل از مأموریت‌های فضایی خود گذرانده‌اند.

الکساندر گروست، ژئوفیزیکدان و آتش‌فشان‌شناس که فرماندهی ایستگاه فضایی بین‌المللی (ISS) را در سال ۲۰۱۸ بر عهده داشت، بیش از ۵۷۰۰ طلوع و غروب خورشید را در فضا گذرانده است.

وی جستجو برای یافتن پاسخ‌هایی برای پرسش‌های علمی نه‌تنها در مدار، بلکه بر روی زمین را جذاب می‌داند. این دانشمند همچنین در سال ۲۰۱۹ به انجام اکتشاف زیرزمینی پرداخت.

وی می‌گوید: پروژه پانگه‌آ به‌ویژه برای من به‌عنوان یک ژئوفیزیکدان آموزش‌دیده که کارهای میدانی زیادی در گذشته انجام داده‌ام، جالب است. تاکنون این کارهای میدانی را تنها در زمین انجام داده‌ام، اما امیدوارم که این موضوع را تغییر دهم. ایسن فضانوردان اروپایی به همراه ویلسون، یکی از فضانوردان ارشد ناسا و عضو تیم آرتمیس، در این پروژه حضور خواهند داشت.

ویلسون می‌تواند اولین زنی باشد که با هر سطح مساه می‌گذارد. وی بیش از ۴۲ روز را در فضا گذرانده است.